

INTÉZETI STRUKTÚRA ÁTTEKINTÉSE

OVERVIEW OF THE INSTITUTIONAL STRUCTURE

Mócsényi Mihály professzor sikeres szakmapolitikai tevékenysége következtében 1990-1992 között a Kertészeti és Élelmiszeripari Egyetem rektori tisztét látta el. Rektorként kellő súllyal képviselhette a képzés önállóságát, így a kormány 1059/1992. (X. 27.) számú határozata alapján 1992. szeptember elsejével sikerült megalapítani a Tájépítészeti, – védelmi és – fejlesztési Kart. A Kar megnevezésében Mócsényi rektor úr ragaszkodott a szakterület által művelt témakörök teljes lefedéséhez. A hosszú megnevezést Csemez Attila a Kar 15 éves évfordulójára kiadott évkönyvben a következőképpen magyarázza: „Az első szó, a 'Tájépítészeti', egyértelműen a szakterületi tevékenységet jelenti. A második a 'tájvédelmi' szó, a tevékenységi körünk elhivatottságát, a megóvó, megőrző, oltalmazó szemléletet hangsúlyozza. A harmadik a 'tájfejlesztési' fogalom a szakterületi tevékenységek dinamizmusának, beruházás-orientált helyzete hangsúlyozásának érdekében történt.”

Az önálló Kar megalapításakor a már meglévő Kerttervezési Tanszék és a Tájtervezési Tanszék megosztásából a kari személyi és a gazdasági feltételektől függően újabb három tanszék megalakítására került sor. A tanszékek kialakítása a szakterületi lefedés elvét követve a meglévő fő specializációs irányok jövőbeni erősödésének, fejlesztésének lehetőségét tartotta szem előtt. Ennek megfelelően az új Kar tanszékei a következők voltak:

- Kert- és Településépítészeti Tanszék, tanszékvezető: Jámbor Imre
- Kertművészeti Tanszék, tanszékvezető: B. Ormos Ilona
- Kerttechnikai és Műszaki Tanszék, tanszékvezető: Babós Lajos
- Tájvédelmi és Tájrehabilitációs Tanszék, tanszékvezető: Csima Péter
- Tájtervezési és Területfejlesztési Tanszék, tanszékvezető: Csemez Attila

A Kar megnevezése 2004-ben lerövidült, Tájépítészeti Kar lett, azonban szervezeti struktúraváltozás csak három évvel később, a Kar képzési kínálatának bővülése nyomán, a Településtervező mérnöki mesterszak (MSc) 2007-es indításával összefüggésben következett be. Az új szak egy új, önálló Településépítészeti Tanszék alapítását is eredményezte, amelynek feladata elsősorban a települési szakképzés programjának, tantárgyainak gondozása lett. A Kert- és Településépítészeti Tanszék neve (és képzési profilja) ezzel egyidejűleg Kert- és Szabadtértervezési Tanszékre módosult. Így a karon a tanszékek száma hatra nőtt.

A következő szervezeti változás 2012-ben történt, amikor stratégiai okokból a Kertművészeti Tanszékot és Kerttechnikai és Műszaki Tanszékot egy tanszékké kellett összevonni, Kertművészeti és Kerttechnikai Tanszék névvel.

2015-ben a Kar neve, követve a kari fejlesztéseket, ismét módosult. Ezúttal, a Településmérnöki mesterképzésnek, illetőleg az alapszakon folyó településüzemeltető szakirányos képzésnek köszönhetően Tájépítészeti és Településtervezési Kar lett. A „településtervezés” megjelenése a Kar nevében növelte a szakmai érdekérvényesítés lehetőségét, erősebb súlycsoportba sorolva a kart.

2021-ben, a legutolsó egyetemi integrációt követően az újonnan alapított Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem (MATE) az egyetemi oktatásban hagyományos kari struktúra megszűnt. Az új egyetem 21 intézettel képzelte el oktatási és kutatási tevékenységét, így Karunk neve és státusza Tájépítészeti, Településtervezési és Díszkertészeti Intézetté módosult. A névbővítést az indokolta, hogy az Intézethez két új, a díszkertészeti oktatáshoz és kutatáshoz kapcsolódó szervezeti egység került: a Dísznövénytermesztési és Dendrológiai Tanszék (amely korábban a Kertészettudományi Kar kötelékében működött) és

Évszám / Year	Szervezeti beágyazódás / Organisational framework
1894	Magyar Királyi Kertészeti Tanintézet / <i>Hungarian Royal School of Horticulture</i>
1939	Magyar Királyi Kertészeti Akadémia (Kertművészeti és Kerttervezési Tanszék) / <i>Hungarian Royal Academy of Horticulture (Department of Garden Art and Garden Design)</i>
1943	Magyar Királyi Kertészeti és Szőlészeti Főiskola (Kertművészeti Tanszék) / <i>Hungarian Royal College of Horticulture and Viticulture (Department of Garden Art)</i>
1945	Agrártudományi Egyetem (Kert- és Szőlőgazdaságtudományi Kar, Kertművészeti Tanszék) / <i>University of Agriculture (Faculty of Horticulture and Viticulture, Department of Garden Art)</i>
1953	Kertészeti és Szőlészeti Főiskola (Kertművészeti Tanszék) / <i>College of Horticulture and Viticulture (Department of Garden Art)</i>
1963	Kertészeti és Szőlészeti Főiskola (önálló „Kertépítészeti szak”, a Földművelésügyi Miniszter 28/1963. Mg. É. 31 FM számú utasítása alapján) / <i>College of Horticulture and Viticulture (autonomous 'Landscape Design Programme' based on Minister of Agriculture's Directive No. 28/1963. Mg. É. 31 FM.</i>
1968	Kertészeti Egyetem (Kerttervezési Tanszék, Tájtervezési Tanszék) / <i>University of Horticulture (Department of Garden Design and Landscape Planning)</i>
1987	Kertészeti és Élelmiszeripari Egyetem / <i>University of Horticulture and Food Industry</i>
1992	Kertészeti és Élelmiszeripari Egyetem (önálló „Tájépítészeti, -védelmi és -fejlesztési Kar”, öt tanszékkal, a Kormány 1059/1992 (X. 27) Kormányhatározata alapján) / <i>University of Horticulture and Food Industry (autonomous Faculty of Landscape Architecture, Protection and Development, with five department based on 1059/1992 (X. 27) Governmental Decree)</i>
2000	Szent István Egyetem (Tájépítészeti, -védelmi és -fejlesztési Kar, öt tanszékkal) / <i>Szent István University (Faculty of Landscape Architecture, Protection and Development, with five department)</i>
2003	Budapesti Közgazdasági és Államigazgatási Egyetem (Tájépítészeti, -védelmi és -fejlesztési Kar, öt tanszékkal) / <i>Budapest University of Economic Sciences and Public Administration (Faculty of Landscape Architecture, Protection and Development, with five departments)</i>
2004	Budapesti Corvinus Egyetem (Tájépítészeti Kar, öt tanszékkal; 2007-től hat tanszékkal) / <i>Corvinus University of Budapest (Faculty of Landscape Architecture, with five departments; six departments from 2007)</i>
2015	Budapesti Corvinus Egyetem (Tájépítészeti és Településtervezési Kar, hat tanszékkal) / <i>Corvinus University of Budapest (Faculty of Landscape Architecture, with six departments)</i>
2016	Szent István Egyetem (Tájépítészeti és Településtervezési Kar, hat tanszékkal) / <i>Szent István University (Faculty of Landscape Architecture and Urban Planning, with six departments)</i>
2021	Magyar Agrár és Élettudományi Egyetem (Tájépítészeti, Településtervezési és Díszkertészeti Intézet, hat tanszékkal és egy kutatócsoporttal) / <i>Hungarian University of Agriculture and Life Sciences (MATE) (Institute of Landscape Architecture, Urban Planning and Garden Art, with six departments and one research group)</i>

Professor Mihály Mócsényi's successful professional and political activities led to his appointment as rector of the University of Horticulture and Food Industry from 1990 to 1992. As rector, he was able to represent the autonomy of the programme and thus, based on the Governmental Decree No. 1059/1992. (X. 27.), the Faculty of Landscape Architecture, Protection and Development was established on 1 September, 1992. Rector Mócsényi insisted on including all the areas of the discipline in the name of the Faculty. Attila Csemez explains the long name in the yearbook issued for the 15th anniversary of the Faculty:

“the first word 'Landscape Architecture' clearly refers to the professional activity. The second word, 'Protection' emphasizes the commitment of our field of activity and our dedication to a protective, conservatory and preventive approach. The third word 'Development' is to highlight the dynamism and development-oriented position of the professional activities.'

At the establishment of the autonomous Faculty, three new Departments were formed from the existing Department of Garden Design and Department of Landscape Planning, depending on the Faculty's staffing and

1. ábra/Fig. 1: A hazai tájépítészképzés intézményei, illetve a Tájépítészeti, Településtervezési és Díszkertészeti Intézet szervezeti jogelődjei, kronológiai sorrendben, kiemelve az önálló szakindításról, illetve karalapításról rendelkező jogszabályokat / *Institutions of landscape architecture education in Hungary and the organisational predecessors of the Institute of Landscape Architecture, Urban Planning and Garden Art in chronological order, highlighting the legislation establishing autonomous specialisations or faculties*

FORRÁS: FEKETE ALBERT /
SOURCE: ALBERT FEKETE

TÁJÉPÍTÉSZETI, TELEPÜLÉSTERVEZÉSI ÉS DÍSZKERTÉSZETI INTÉZET / INSTITUTE OF LANDSCAPE ARCHITECTURE, URBAN PLANNING AND GARDEN ART	
INTÉZETIGAZGATÓ / DIRECTOR OF THE INSTITUTE:	Dr. FEKETE ALBERT, egyetemi tanár / Professor
INTÉZETIGAZGATÓ HELYETTESEK / DEPUTY DIRECTORS :	Dr. HONFI PÉTER, egyetemi docens / Associate Professor Dr. KOLLÁNYI LÁSZLÓ, egyetemi docens / Associate Professor
Dísznövénytermesztési és Dendrológiai Tanszék Department of Floriculture and Dendrology	Dr. HONFI PÉTER, egyetemi docens / Associate Professor
Kert- és Szabadtértervezési Tanszék Department of Garden and Open Space Design	Dr. BALOGH PÉTER ISTVÁN, egyetemi tanár / Professor
Kertművészeti és Kertépítészeti Tanszék Department of Garden Art and Landscape Design	Dr. SÁROSPATAKI MÁTÉ, egyetemi docens / Associate Professor
Tájtervezési és Területfejlesztési Tanszék Department of Landscape Planning and Regional Development	Dr. KOLLÁNYI LÁSZLÓ, egyetemi docens / Associate Professor
Tájvédelmi és Tájrehabilitációs Tanszék Department of Landscape Protection and Reclamation	Dr. VALÁNSZKI ISTVÁN, egyetemi docens / Associate Professor
Településképzési és Települési Zöldinfrastruktúra Tanszék Department of Urban Planning and Urban Green Infrastructure	Dr. SZÖVÉNYI ANNA ANDREA, egyetemi docens / Associate Professor
Dísznövénytermesztési és Zöldfelületgazdálkodási Kutatócsoport Ornamental Plant and Green System Management Research Group	Dr. ORLÓCI LÁSZLÓ, tudományos főmunkatárs / Senior Research Fellow

a Díszkertészeti és Zöldfelületgazdálkodási Kutatócsoport (a MATE egyetemi struktúrájába integrált Nemzeti Agrárinnovációs Kutatóintézet, NAIK, korábbi kutatási egysége).

Így harminc évvel a karalapítást követően – túlélve számos egyetemi integrációt (1. ábra) – a szervezeti egységek továbbra is az eredeti tanszékekre épülve folytatják munkájukat, némiképp megszorodva, az évek során történt strukturális változások indokolta névmódosításokkal, a 2. ábra szerint.

Az intézet adminisztrációs feladatait négy fő látja el: Gyalusné Szalkai Ilona, az intézeti titkárság vezetője, Laczkóné Rimóczi Erzsébet intézeti referens, Várszegi Rita gazdasági ügyintéző illetve Fehér-Szabó Mariann, kommunikációs referens.

Jelenlegi képzési pozícióink és szakmánk hazai és nemzetközi megítélésében a dicső múlt nagy szerepet játszik. A gyökerek táplálnak bennünket. Ez a megállapítás nem csupán az önálló kari státuszt kivívó utóbbi harminc évre érvényes, hanem a karrá válást előkészítő több évtizedes időszak szakmai munkájára, nagy szakmatörténeti jelentőségű vezéregyéniségeire is.

A szakmaalapító úttörők tevékenységének köszönhetően az első önálló európai tájépítész képzés megalakulásakor (1919, Norvégia) már Budapesten is elismert kertépítészeti képzés folyt Rerrich Béla vezetésével.

Rerrich Béla komoly építészeti és mérnöki szakirodalmat kért számon a hallgatóktól, így egészítve ki addigi, túlnyomórészt kertészeti és természettudományos

ismereteiket. A diákoknak naprakésznek kellett lenniük a korabeli építészeti folyóiratokban („Építő Ipar”, „Magyar Építőművészet”, „Magyar Mérnök- és Építész Egylet Közlönye”, „Magyar Iparművészet”) megjelenő szakmai publikációkkal. Ugyanakkor a korabeli számottevő kertészeti szakirodalom („A Kert”, „Kertészeti lapok”, „Kertművészet”, „Kertészet”) használatát is kötelezővé tette az oktatásban.

Az építészként nemzetközi hírnévvel rendelkező Rerrich jelentős kertépítészeti munkásságot is kifejtett. A hazai geometrikus kertstílus megjelenése és elterjedése az ő nevéhez köthető. Rerrich hosszú távú vízióval rendelkezett az oktatásfejlesztés terén. Elkezdté egy magasan képzett szakembergárda kinevelését és bevonását az oktatásba. Az 1920-as évek elejére beszervezte tanítani többek között Mohácsi Mátyást, Angyal Dezsőt és Morbitzer Dezsőt is (utóbbi 1930-1940 között Budapest főkerésze). Ugyancsak Rerrich meghívására kezdte el tanári működését Ormos Imre is a Tanintézetben, 1932-ben. [1]

Míg az 1939-es Ormos-féle önálló tanszékalapítás időszakában Európában még mindig csak egyetlen felsőfokú tájépítész képzés futott (illetőleg ebben az időszakban alapítottak még két másikat), addig az 1963-as független „Kertépítészeti szak” indítása egy olyan időszakban következett be, amikor a nemzetközi szinten is nagyot lendült a tájépítész képzése. Az 1960-as években Európa-szerte több mint duplájára nőtt a tájépítészeti szakok száma, s az addigi 14 képzés mellett 18 további új szakon indult oktatás, beleértve Budapestet is (3. ábra)

2. ábra/ Fig. 2: A Tájépítészeti, Településtervezési és Díszkertészeti Intézeté jelenlegi szervezeti struktúrája és az Intézet vezetői / The current organisational structure and heads of the Institute of Landscape Architecture, Urban Planning and Garden Art

FORRÁS: FEKETE ALBERT / SOURCE: ALBERT FEKETE

economic conditions. The Departments were intended to cover the professional fields with a focus on the potential of strengthening and developing the existing main specialisations in the future. Accordingly, the new Departments of the Faculty consisted of the following:

- Department of Garden and Urban Design, Head of Department: Imre Jámbor
- Department of Garden Art, Head of Department: Ilona B. Ormos
- Department of Garden Technology and Engineering, Head of Department: Lajos Babós
- Department of Landscape Protection and Reclamation, Head of Department: Péter Csima
- Department of Landscape Planning and Regional Development, Head of Department: Attila Csemez

In 2004, the name of the Faculty was shortened to the Faculty of Landscape Architecture, but the organisational structure was changed only three years later, following the enlarged content of the programme, in connection with the launch of the Master of Science in Urban Planning (MSc) in 2007. The new specialisation also resulted in the establishment of a new, autonomous Department of Urban Planning, which was mainly responsible for the development of the programme curriculum. At the same time, the name of the Department of Garden and Urban Design (and its educational profile) was changed to the Department of Garden and Open Space Design. The number of Departments within the Faculty increased to six.

The next organisational change occurred in 2012 when, for strategic reasons, the Department of Garden Art and the Department of Garden Engineering and Technology had to be merged into one department, the Department of Garden Art and Landscape Techniques.

In 2015, following further developments, the name of the Faculty changed again. The new name, the Faculty of Landscape Architecture and Urbanism referred to the Master of Urban Planning programme and the related BSc specialisation. The introduction of 'urban planning' in the name of the Faculty has increased its potential professional influence, increasing the weight of the Faculty in the academic scene.

In 2021, following the latest university integration, the newly established Hungarian University of Agriculture and Life Sciences (MATE) no longer had the traditional faculty structure in university education. The new university envisaged its teaching and research activities

as occurring within 21 institutes, so the name and status of our Faculty was changed to the Institute of Landscape Architecture, Urban Planning and Garden Art. The reason for the name extension was the addition of two new organisational units related to garden art education and research: the Department of Floriculture and Dendrology (formerly part of the Faculty of Horticulture) and the Ornamental Plants and Green System Management Research Group (the former research unit of the National Agricultural Research and Innovation Centre, NAIK, integrated into the university structure of MATE).

Thirty years after the establishment of the Faculty, having survived several university integrations (Fig. 1), the organisational units continue to work on the basis of the original departments, slightly multiplied, with name modifications due to structural changes over the years, as shown in Fig. 2.

The administrative tasks of the Institute are performed by four persons: Ilona Gyalusné Szalkai, Head of the Institute Secretariat, Erzsébet Laczkóné Rimóczi, Institute Officer, Rita Várszegi, Financial Officer and Mariann Fehér-Szabó, Communication Officer.

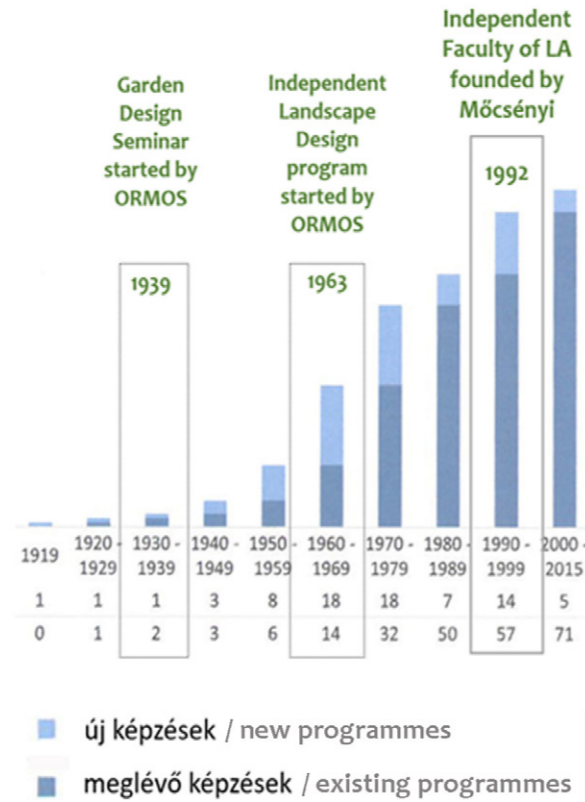
The Faculty's illustrious past plays a major role in our current education and the way our profession is perceived at home and internationally. We are nourished by our roots. This statement applies not only to the last thirty years that have led to an independent faculty, but also to the preparatory professional work conducted during the decades leading up to the faculty's establishment, and to its leading figures of great importance in the history of the profession.

Thanks to the activities of the profession's founding pioneers, when the first independent European landscape architecture programme was established (Norway, 1919), Budapest already had an acknowledged landscape architecture training programme under the leadership of Béla Rerrich.

Béla Rerrich required students to read a large amount of architectural and engineering literature, thus expanding their knowledge of horticulture and natural sciences. Students were expected to keep abreast of professional publications in contemporary Hungarian architectural journals ('Building Industry', 'Hungarian Architecture', 'Gazette of the Society of Hungarian Engineers and Architects', 'Hungarian Craftsmanship'). At the same time, he also made it compulsory to use the significant horticultural literature of the time ('The Garden', 'Horticultural Journal', 'Garden Art', 'Horticulture') in education.

Ormos iskolaalapító és -fejlesztő tevékenysége hasonlóképpen szerteágazó ismeretekben és nagy szakmai tapasztalaton nyugszik. Ormos Imre (1903-1979) 1927-1929 között Kemal Atatürk „zöld tanácsadójaként” számos zöldfelület fejlesztési projektet vezetett Ankarában, majd több éves németországi szakmai gyakorlattal és nemzetközi tapasztalattal is rendelkezett. Rerrich 1932-es halálát követően Ormos Imre vette át az oktatás koordinálását, és ő alakította meg 1939-ben a Kertművészeti és Kerttervezési Tanszéket, amely a kertépítészeti képzés alapegységévé vált az Intézetben, és amelyre a későbbi önálló tájépítész oktatás szervezeti struktúrája is épül. Ebben az időszakban a keleteurópai régióban Budapesten kívül csak Zágrábban lehetett kertépítészeti ismereteket tanulni, de a horvát képzést erős kertészet-orientált szemlélet jellemezte. [3] Az önálló „Kertépítészeti szak” indítása okán a magyar tájépítész szakma Ormos Imrét szakalapító professzorának tekintti.

Möcsényi Mihály 1969-ben vette át a Tanszék vezetését Ormostól, amikor a felsőoktatás átalakítása nyomán létrejött a Kertészeti Egyetem. Ennek megfelelően a képzés is egyetemi szintűvé vált (az addigi 4,5 év helyett 5 év lett). Ez a változás alkalmat adott arra, hogy a kertészmérnöki és kertépítészeti szakok tanterve teljesen szétváljon. Ettől kezdve a két szakra külön kellett jelentkezni, s a képzés az első évtől kezdve önálló tanterv szerint folyt. A végzettség megnevezése azonban változatlanul "kertészmérnök" maradt a „táj- és kertépítész” szak megjelölésével. A Táj- és Kertépítészeti Szak tananyagainak kidolgozásába és oktatásába Möcsényi számos partnerintézményt bevont. Ezek közül a legfontosabbak a Budapesti Műszaki Egyetem (oktatott tárgyak, témakörök: anyagismeret, geodézia, statika, szilárdságtan, városrendezés, városgazdálkodás, közműtervezés, úttervezés) az Erdészeti Tudományos Intézet (oktatott tárgyak, témakörök: erdészet, mezővédő erdősávok), a Gödöllői Agrártudományi Egyetem (oktatott tárgyak, témakörök: mezőgazdasági építészet), az Építésügyi és Városfejlesztési Minisztérium (oktatott tárgyak, témakörök: környezetvédelem, üdülőtáj tervezés), az Országos Természetvédelmi Hivatal (oktatott tárgyak, témakörök: természetvédelem), a Magyar Tudományos Akadémia (oktatott tárgyak, témakörök: tudománypolitika), az Ybl Miklós Főiskola (oktatott tárgyak, témakörök: közmű és úttervezés), az Országos Műemlékvédelmi Felügyelőség (oktatott tárgyak, témakörök: műemlékvédelem), a Városépítési Tudományos és Tervező Intézet (oktatott tárgyak, témakörök: területi fejlesztés, üdülőtérület tervezés), a Vízügyi Tervező Vállalat (oktatott tárgyak, témakörök: talajvédelem, térségi melioráció), az Építésügyi Minőségellenőrző Intézet (oktatott tárgyak, témakörök: környezetvédelem), és a Fővárosi Kertészeti Vállalat (oktatott tárgyak, témakörök: vállalati gazdaságtan, költségvetés készítés). [4]

Möcsényi szakmai rátermettsége, vezéregyénisége, aktív vezetőségi szerepvállalása a Nemzetközi Tájépítész Szövetségben [5] (IFLA) lehetővé tette a szakma honi eredményeinek nemzetközi elismertetését.

A 19. század végén elkezdődött „műkertészeti” oktatás következetes fejlesztése, valamint a szakmai megvalósítások erőteljesen hozzájárultak ahhoz, hogy az 1990-es évek elejére a „tájépítészet”, mint fogalom, és mint önálló szakterület is, megjelent a hazai köztudatban; a kerttervezési diszciplína általánosan elismertté vált, a tájtervezési diszciplína széles körben gyökeret eresztett, a zöldfelületi, a tájtervezési tevékenység jelentősége pedig egyre inkább megnövekedett Magyarországon. Így 1992. szeptember elsejével Möcsényi vezetésével sikerült megalapítani a Tájépítészeti, -védelmi és -fejlesztési Kart.

A magyar tájépítészeti oktatás legfontosabb korszakait, állomásait és személyiségeit a 4. ábra foglalja össze.

AZ ÖNÁLLÓ, KARI SZINTŰ KÉPZÉSI SZERKEZET ÁTTEKINTÉSE

Tájépítészeti, -védelmi és -fejlesztési Kar megalapítását követően a fő képzési forma a Karon az ötéves tájépítész mérnök képzés volt, amely 1988-tól 1998-ig „okleveles táj- és kertépítész mérnök”, majd 1999-től „okleveles tájépítész mérnök” képesítést biztosított. A kezdeti alacsony, 20-25 fős hallgatói létszám fokozatos növekedésével az 1990-es közepére már 70-80 fő nyert felvételt évente, s beindult a szakirányos képzés, amely a tanszék specializációját tovább erősítette. Jelentős változást a

3. ábra/ Fig. 3: Az európai tájépítész képzések dinamikája az elmúlt száz évben, a hazai oktatás legfontosabb önállósodási eseményeivel / The dynamics of landscape architecture education in Europe over the past hundred years, with the most significant events in the autonomy of Hungarian education

FORRÁS: KÉSZÍTETTE FEKETE ALBERT, FELHASZNÁLVA A KÖVETKEZŐ PUBLIKÁCIÓT: BIRLI, BARBARA; FETZER, ELLEN: AZ EURÓPAI TÁJÉPÍTÉSZ OKTATÁS 100 ÉVE – A SZAKMAALAPÍTÓ ÜTTÖRŐK ÖRÖKSÉGE ÉS SZEREPÜK A JÖVŐKÉP FORMÁLÁSÁBAN. 4D TÁJÉPÍTÉSZETI ÉS KERTMŰVÉSZETI FOLYÓIRAT. 2019. 53. 22-27., 17. [2] / SOURCE: ALBERT FEKETE, USING THE FOLLOWING PUBLICATION: BIRLI, BARBARA; FETZER, ELLEN: 100 YEARS OF LANDSCAPE ARCHITECTURE EDUCATION IN EUROPE: LESSONS FROM THE EARLY PIONEERS FOR OUR VISIONS OF THE FUTURE. 4D JOURNAL OF LANDSCAPE ARCHITECTURE AND GARDEN ART. 2019. P. 53. 22-27., 17. [2]

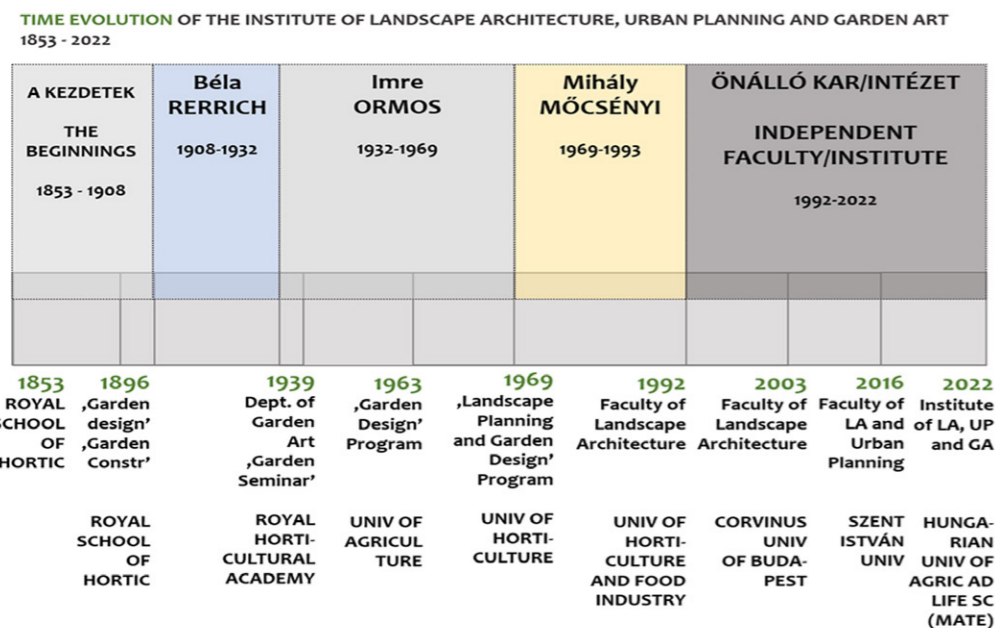
Internationally renowned as an architect, Rerrich also made a significant contribution to landscape architecture. He is also associated with the introduction and spread of the formal garden style in Hungary. Rerrich had a long-term vision for educational development. He began to develop and involve a highly qualified professional staff in education. In the early 1920s, he recruited Mátyás Mohácsi, Dezső Angyal and Dezső Morbitzer (the latter was the chief gardener of Budapest between 1930 and 1940) to teach. It was also at Rerrich's invitation that Imre Ormos started teaching at the Institute in 1932. [1]

While at the time Ormos established the autonomous department in 1939, there was still only one graduate landscape architecture programme in Europe (with two others being founded during this period), the independent 'Landscape Design Programme' in 1963 came during a period when the training of landscape architects was also booming internationally. In the 1960s, the number of landscape architecture programmes more than doubled across Europe, and 18 new programmes were launched in addition to the 14 already available, including in Budapest (Fig. 3)

Ormos's school founding and development activity is also based on a wide range of knowledge and professional experience. Imre Ormos (1903-1979) was Kemal Atatürk's 'green advisor' in Ankara between 1927 and 1929, and led several green space development projects there, followed by years of professional practice in Germany and international experience. After Rerrich's death in 1932, Imre Ormos took over the coordination of education. In 1939, he established the Department of Garden Art and Garden Design, which became the core unit of the Institute's training in landscape architecture, and on which the later autonomous landscape architecture education was structured. During this time, outside Budapest, the only place in the Eastern European region where landscape architecture could be studied was Zagreb, but Croatian education was characterised by a strong horticulture-oriented approach.[3] Imre Ormos is considered by the Hungarian landscape architecture profession to be the founding professor of the discipline,

due to the establishment of the autonomous 'Landscape Design Programme'.

Mihály Möcsényi took over the leadership of the Department from Ormos in 1969, when the University of Horticulture was established as a result of the restructuring of higher education. Accordingly, the programme also became a university-level discipline (5 years instead of 4.5 years). This change allowed the curriculum for horticulture and landscape architecture to become entirely separate. From then on, the two programmes had to be applied for separately, and from the first year, the courses followed a distinct curriculum. The title of the qualification, however, remained 'horticultural engineer' with reference to the specialisation 'Landscape Architecture and Garden Design'. Möcsényi involved a number of partner institutions in the development and teaching of the programme in the Landscape Architecture and Garden Design curricula. The most important of these were the Budapest University of Technology and Economics (taught subjects, topics: Materials Engineering, Geodesy, Statics, Strength of Materials, Urban Planning, Urban Management, Utility Planning, Road Planning), the Forest Research Institute (taught subjects, topics: Forestry, Forest Belts), the University of Agricultural Sciences, Gödöllő (taught subjects, topics: Agricultural Architecture), the Ministry of Construction and Urban Development (taught subjects, topics: Environmental Protection, Recreational Landscape Planning), National Agency for Nature Conservation (taught subjects, topics: Environmental Protection), Hungarian Academy of Sciences (taught subjects, topics: Science Policy), Ybl Miklós College (taught subjects, topics: Utility and Road Planning), the National Monument Inspectorate (taught subjects, topics: Heritage Protection), the Urban Planning and Scientific Institute (taught subjects, topics: Spatial Development, Recreational Landscape Planning), the Institute for Water Management Planning (taught subjects, topics: Soil Conservation, Regional Amelioration), the Construction Quality Control Institute (taught subjects, topics: Environmental Protection), the Gardening Company of Budapest (taught subjects, topics: Business Economics, Cost Estimation).[4]

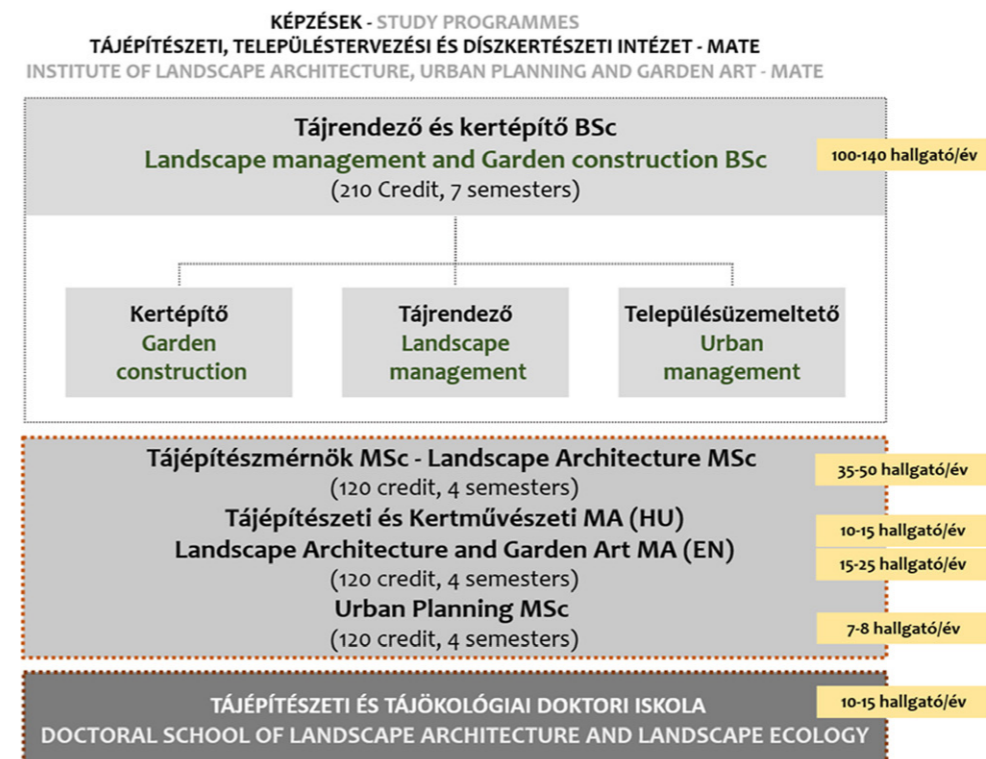

4. ábra/Fig. 4: A magyar felsőfokú tájépítészeti oktatás korszakolásának sematikus ábrája / A schematic diagram of the phases of Hungarian higher education in landscape architecture

FORRÁS: FEKETE ALBERT /
SOURCE: ALBERT FEKETE

5. ábra/Fig. 5: A Tájépítészeti, Településtervezési és Díszkertészeti Intézet képzési portfóliója 2022-ben / Study programmes of the Institute of Landscape Architecture, Urban Planning and Garden Art

FORRÁS: FEKETE ALBERT /
SOURCE: ALBERT FEKETE

rendszerben az 1996/1997-es tanév jelentett. Ettől kezdődően a képzés országosan kredit rendszerű lett, ami szükségessé tette, hogy az oktatási programok rugalmasabbak legyenek, egyes tárgyakat így például mindkét félévben ismétlődően meg kellett hirdetni. A 2001/2002-es tanévtől új tanterv szerint kezdődött meg az oktatás, amelynek egyik lényeges eleme volt, hogy az ekkor évente már 70-80 hallgatóval induló tájépítész mérnöki szakon az első és második évfolyamon egységes a képzés, majd a II. évfolyam második félévének végén a tájépítész mérnök hallgatók négy szakirány közül szakirányt választhattak. A szakirány választás feltétele a teljes alapozó képzés teljesítése volt. A szakirány választás hagyománya később, a kétfélsős képzési rendszer bevezetése után is megmaradt és napjainkig érvényes: az alapképzésen a specializációk, a tájépítész mérnök mesterképzésen pedig – bár nincs hivatalos szakirány vagy specializáció – a képzés a diplomatervezés tanszékekhez rendelése révén továbbra is ezt az eredeti irányvonalat követi.

A Karon akkreditáltattuk és a 2003/2004-es tanévben megindítottuk az okleveles településmérnöki szakot, amelyet ötéves nappali tagozaton, valamint hároméves kiegészítő levelező szakon is meghirdettünk. Ezzel immár két önálló egyetemi szakon folyt az oktatás, amelyek tudományterületileg szorosan kapcsolódtak és kölcsönösen erősítették egymást.

Az európai felsőoktatási fejlesztéseknek megfelelően 2006-tól a Kar is áttért a kétfélsős, úgynevezett bolognai oktatási rendszerre. Ettől kezdve a Tájrendező és kertépítő

alapszakon (BSc) 120-140 hallgatóval indult a képzés, s a hallgatók három szakirányra specializálódhattak, úgy, mint Kertépítő, Tájrendező, illetve Településüzemeltető szakirányokra. A 2014/2015. tanévtől a Tájrendező és kertépítő mérnöki alapképzési szakon a „szakirány” megnevezés helyét, az új NFT-nek (Nemzeti Felsőoktatási Törvény) megfelelően a „specializáció” vette át.

A hét féléves tájrendező- és kertépítő mérnök alapképzési szak utolsó félévére egybefüggő, külső szakmai gyakorlat, amelyet a hallgatók hazai és/vagy külföldi kertépítő kivitelező, fenntartó, tervező, tájrendező, általános építőipari, környezetgazdálkodási vállalatoknál, településgazdálkodási, kommunális szolgáltató üzemeknél, tájvédelmi, tájgondozó feladatokat ellátó szervezeteknél, települési önkormányzatoknál, szakigazgatási szervekél, szakirányítás mellett végeznek. A szakmában továbbtanulni vágyó hallgatók a Karon több mesterszakon szerezhetnek diplomát, amely a tervezői jogosultság alapfeltételeként jelenti.

A négy féléves Tájépítész mérnök MSc első két félévére közös, a hallgatók a harmadik félévtől diplomatervezéssel összhangban, a szakma fő specializációs területeinek megfelelő tanszéken tanulnak és készítik el diplomatervezésüket. A 2007-ben indított Településmérnök mesterszak – a Tájépítész mérnöki MSc-hez hasonlóan – nem csak a Kar BSc programján végzettek felvételét célozta meg, hanem más szakterületek (építész mérnök, építőmérnök, kertészmérnök stb.) BSc diplomával rendelkező fiataljait is vonzotta. A Településmérnök MSc mesterképzés

Mőcsényi's professional competence, leadership and active management role in the International Federation of Landscape Architects [5] (IFLA) enabled the international recognition of the profession's achievements in Hungary.

The consistent development of 'garden artist' education, which began at the end of the 19th century, and its professional implementation, strongly contributed to the fact that by the early 1990s 'landscape architecture' had appeared in Hungary, both as a concept and as a separate specialisation; the discipline of garden designing had become generally recognised, the discipline of landscape design had taken root widely, and the significance of green space and landscape design had increased in Hungary. Thus, on 1 September, 1992, under the leadership of Mőcsényi, the Faculty of Landscape Architecture, Protection and Development was successfully established.

The most significant periods, stages and personalities of Hungarian landscape architecture education are summarised in Fig. 4.

OVERVIEW OF THE AUTONOMOUS, FACULTY-LEVEL EDUCATION STRUCTURE

Following the establishment of the Faculty of Landscape Architecture, Protection and Development, the main educational programme was the five-year Landscape Architecture Programme, with a diploma in 'Landscape Architecture and Garden Design' between 1988-1998, and a diploma in 'Landscape Architecture' from 1999 onwards. By the mid-1990s, the number of students had grown from

the initial low enrolment of 20-25, to 70-80 admissions per year. Specialisations that were introduced further strengthened the specific profiles of the Departments. The 1996/97 academic year brought a significant change. The training became credit based throughout Hungary, and this required more flexible programmes. For instance, some subjects had to be available for both semesters. The teaching curriculum changed for the 2001/02 academic term, as the Landscape Architecture Programme admitted 70-80 students a year, who, after the general curriculum of the first two years, could choose from four specialisations at the end of the fourth semester. The specialisations required the completion of all basic courses. The tradition of the choice of specialisation remained after the introduction of the two-cycle system in education and is still in place today: there are specialisations in the bachelor's degree and, although there is no formal specialisation in the master's degree, education continues to follow this original direction by assigning diploma thesis preparation to Departments.

The Faculty also accredited and in 2003/2004 launched the Urban Systems Engineering Programme, with five-year full-time and three-year postgraduate correspondence options. This way there were now two separate university degrees which were closely linked, and they positively influenced each other.

In line with European higher education developments, the Faculty switched to the two-cycle Bologna process from 2006. Since then, the BSc in Landscape Management

IFLA Europe

European Region of International Federation of
Landscape Architects

IFLA EUROPE RECOGNISED Landscape ARCHITECTURE EDUCATIONAL PROGRAMMES / COURSES - Status JULY 2022

COUNTRY / Project N°	UNIVERSITY / FACULTY/DEPARTMENT	PROGRAMME TITLE	ECTS	DURATION	Date of (re) Recognition	End of Recognition period
E80	Ecole Nationale Supérieure de Paysage de Versailles ENSP Versailles	Diplôme d'Etat de Paysagiste Landscape Architect State Diploma, Master degree	180	3y	2017	2022
GREECE						
E64_2021	Agricultural University of Athens, Laboratory of Floriculture and Landscape Architecture	Master in Landscape Architecture	120	2 y	2015 2021	2020 2026
HUNGARY						
E75	Szent István University, Budapest, (SZIU)	Landscape management and garden construction	180	3,5	2017	2022
		Okleveles tájépítésmérnök/ Certified Landscape (MSc) Architect	120	2	2017	2022
		Tájépítés és kertművészet/Garden art and Landscape design	120	2	2017	2022
		Master of Arts in Landscape Architecture (MLA)	120	2	2017	2022

egységes (nincsenek szakirányok), a diplomázás teljes egészében a Településépítészeti Tanszéken folyik.

A képzési paletta a 2009/10-es tanévben a Tájépítés és Kertművészet Mesterszak (MA) akkreditációs anyagának és tantervének a kidolgozásával tovább bővült. A kerszfélévesen indított képzés keretében az első évfolyam 2012 februárjában kezdte el tanulmányait. A négy féléves képzés a Tájépítés és Kertművészet MA mesterszakon egységes. A Tájépítés és Kertművészet MA képzést 2014-ben angol nyelven is elindítottuk, Landscape Architecture and Garden Art MLA megnevezéssel.

A Kar tudományos utánpótlását elsősorban a Tájépítészet és Tájökológiai Doktori Iskola (TTDI) biztosítja, amely - jogelődök formájában - 1993 óta önálló Tájépítészet doktori programmal működik, és 2009 óta az agrár-műszaki tudományághoz tartozik.

AZ INTÉZET JELENLEGI HELYZETÉNEK BEMUTATÁSA

A Tájépítészet, Településtervezési és Díszkertészeti Intézetben három tudományterületen, egy alapszakon és három mesterszakon, továbbá felsőfokú szakirányú továbbképzések és doktori képzés kereteiben folyik az oktatás. Az Intézet dolgozóinak létszáma 64 fő. Ebből 55 fő oktató-kutató beosztású, 5 fő adminisztrációs személyzet, 4 fő kertész.

A MATE százötvenöt szakjából kiválasztott nyolc zászlóshajós szakok egyike a hét féléves Tájrendező és kertépítő mérnök (BSc) alapszak. Az alapszakra épül a

négy féléves Tájépítésmérnök mesterszak (MSc, agrár), továbbá a Településmérnök (MSc, műszaki) és a Tájépítés és Kertművészet (MA, művészeti) mesterszak. A Tájépítés és Kertművészet képzés angol nyelven is folyik (Master of Arts in Landscape Architecture and Garden Design, MLA). Posztgraduális szinten Favizsgáló és faápoló szakirányú továbbképzési szak is működik az Intézetben, a Dísznövénytermesztési és Dendrológiai Tanszék gondozásában. További két szakirányú továbbképzési szak (Ökológikus zöldfelületfenntartási, illetve Történetikert kezelő szakirányú továbbképzési szakok) akkreditációja megtörtént. A PhD képzés a Tájépítészet és Tájökológiai Doktori Iskola keretében öt alprogramot ölel fel. Az intézet képzési portfólióját az 5. ábra szemlélteti.

Az IFLA Eu nyilvántartása szerint [6] tájépítészet szakterületen Európában jelenleg 94 felsőoktatási intézmény 178 programja nyújt valamilyen képzést, de az összes oktatási program közül mindössze 28 (10 BSc/BA szintű, 14 MSc/MA szintű és 4 integrált) bírja az IFLA Eu szakmai akkreditációját, s ezekből 4 program - a Tájrendező és Kertépítő BSc, a Tájépítésmérnök MSc illetve a Tájépítészet és Kertművészet MA magyar és angol nyelvű programjai - Magyarországon, a MATE Tájépítészet, Településtervezési és Díszkertészeti Intézetében fut. (6. ábra)

Napjaink szakmai és demográfiai kihívásai számos egyetemi képzést hoztak nehéz helyzetbe. Nem csak Magyarországon, hanem egész Európában. Több hazai egyetem és szak küzd a csökkenő hallgatói létszámmal;

6. ábra/ Fig. 6: A MATE Tájépítészet, Településtervezési és Díszkertészeti Intézetében (az akkreditáció idején még Szent István Egyetemen) futó, nemzetközileg akkreditált képzések az IFLA Eu honlapján / *The internationally accredited programmes offered by the Institute of Landscape Architecture, Urban Planning and Garden Art at the Hungarian University of Horticulture and Life Sciences (at the time of accreditation, Szent István University) as displayed on the IFLA Eu website*

FORRÁS: 220728_LIST_OF_SCHOOLS_AND_PROGRAMMES_RECOGNISED_BY_IFLA_EUROPE_STATUS_JULY_2022.PDF (IFLAEUROPE.EU)

and Garden Construction was launched with 120–140 students and offered three different specialisations: Garden Engineer, Landscape Engineer and Urban Manager. Since the academic year of 2014/2015, the Hungarian collective name for the specialisations of BSc in Landscape Management and Garden Construction changed in accordance with the NFT (National Higher Education Act).

The last semester of the seven-semester BSc in Landscape Management and Garden Construction Programme is a continuous, external internship under professional guidance, at a local and/or international company of garden construction, maintenance, designing, landscape planning, general construction, environmental management, urban management, public services, or landscape conservation, or at municipalities, administration services, or organisations with landscape management tasks. Those intending to continue their studies can obtain their Master's degree in different programmes, which are a prerequisite for chartered planner status.

The first two semesters of the four-semester MSc in the Landscape Architecture programme are joint, and from the third semester students study and prepare their diploma project in the department related to their main specialisation areas within the profession.

The new master's programme MSc in Urban Systems Engineering started in 2007, and similarly to the MSc in Landscape Architecture programme, it aimed not only to admit those graduates who had already studied the relevant specialisation at the Faculty, but also attracted BSc graduates from other disciplines (civil engineers, architects, garden engineers etc.). The MSc in Urban Systems Engineering is a general degree, without specialisations, and training is conducted entirely by the Department of Urban Planning and Design.

In the academic year 2009/2010, the range of programmes was extended with the development of the accreditation material and curricula of the MA in Landscape Architecture and Garden Art Programme. This cross-semester programme was launched for the first time in February 2012, and is a four-semester course without specialisations. It was also launched in 2014/15 in English, under the name Master in Landscape Architecture (MLA).

The main resource for scientific recruitment at the Faculty is the Doctoral School of Landscape Architecture and Landscape Ecology, which has existed, including several preceding iterations, since 1993, and has been part of the agricultural engineering discipline since 2009.

THE INSTITUTE'S CURRENT SITUATION

The Institute of Landscape Architecture, Urban Planning and Garden Art has three disciplines, one bachelor's and three master's degree programmes, as well as a

postgraduate specialist training programme and doctoral studies. The Institute employs 64 staff. These include 55 teaching and research staff, five administrative staff and four horticulturists.

The seven-semester BSc in Landscape Management and Garden Construction Engineering (BSc) is one of the eight flagship programmes selected from the one hundred and fifty-five programmes offered by MATE. The four-semester MSc in Landscape Architecture (MSc, Agricultural), the MSc in Urban Systems Engineering (MSc, Technical) and the MSc Landscape Architecture and Garden Design (MA, Art) are built on the bachelor's degree. The Master of Arts in Landscape Architecture and Garden Design (MLA) is also available in English. The Institute also runs a Consulting Arborist postgraduate specialist training programme which belongs to the Department of Floriculture and Dendrology. The accreditation of two further specialist training programmes (Ecological Management of Green Spaces and Historical Garden Management) has been completed. The PhD programme of the Doctoral School of Landscape Architecture and Landscape Ecology offers five sub-programmes. The Institute's study programmes are illustrated in Fig. 5.

According to the IFLA Eu registry [6], there are currently 178 programmes in landscape architecture offered by 94 higher education institutions in Europe, but only 28 of the total (10 at BSc/BA level, 14 at MSc/MA level and 4 integrated) have IFLA Eu professional accreditation. Of these, four programmes - the BSc in Landscape Management and Garden Construction, the MSc in Landscape Architecture and the MA in Landscape Architecture and Garden Art in Hungarian and in English - are available in Hungary at the MATE Institute of Landscape Architecture, Urban Planning and Garden Art (Fig. 6).

Today's professional and demographic challenges have put many universities in a difficult position, not only in Hungary, but all over Europe. Several universities and programmes in Hungary are facing declining enrolments; the coronavirus crisis of recent years and the subsequent travel restrictions closed opportunities for overseas students to study in Europe.

While the general decrease in the number of students in the agricultural field has been observed every year for quite some time - this year, for example, it was around 25% - the student population of our Institute has been reassuringly stable for the last seven years. This is true at all levels of education, for both Hungarian and international students. The number of international PhD students is increasing (Fig. 7).

In terms of student numbers, it is assumed (based on the available data) that our Institute is the second largest landscape architecture school in Europe (the first one is

7. ábra/Fig. 7: Intézetünk hallgatói létszámdinamikája 2016-2022 között /
Number of students at the Institute 2016-2022

Év / Year	Szak megnevezése / Programmes	Felvettek száma (fő) / Admitted students (persons)		Diplomát szerzett hallgatók száma (fő) / Number of graduated students (person)	Összes hallgatói létszám (BSc, MSc) / Total number of students (BSc, MSc)	Tájépítészeti és Tájökológiai Doktori Iskola* / Doctoral School of Landscape Architecture and Landscape Ecology*	Összes / Sum
		Államilag finansz / State- subsidised	Költség- térítéses / Self- financed				
2016	Tájrendező és kertépítő mérnöki BSc / BSc in Landscape Management and Garden Construction	105	17	82	581	(13M + 3A) = 16	597
	Tájépítész-mérnöki egyetemi / Landscape Architecture (5-year programme)			6			
	Településmérnöki egyetemi / Urban Planning (5-year programme)			1			
	Tájépítész mérnöki MSc / MSc in Landscape Architecture	43	1	27			
	Településmérnöki MSc / MSc in Urban Planning	16	1	11			
	Tájépítész és kertművész MA / MA in Landscape Architecture and Garden Art	11		9			
	Tájépítész és kertművész MA (angol) / MA in Landscape Architecture and Garden Art (English)		12	2			
2017	Tájrendező és kertépítő mérnöki BSc / BSc in Landscape Management and Garden Construction	119	12	84	605	(14M + 4A) = 18	623
	Tájépítész mérnöki MSc / MSc in Landscape Architecture	48		20			
	Településmérnöki MSc / MSc in Urban Planning	7		13			
	Tájépítész és kertművész MA / MA in Landscape Architecture and Garden Art	9		11			
	Tájépítész és kertművész MA (angol) / MA in Landscape Architecture and Garden Art (English)		22	8			
2018	Tájrendező és kertépítő mérnöki BSc / BSc in Landscape Management and Garden Construction	99	22	79	539	(13M + 8A) = 21	560
	Tájépítész mérnöki MSc / MSc in Landscape Architecture	27	1	31			
	Településmérnöki MSc / MSc in Urban Planning	7		19			
	Tájépítész és kertművész MA / MA in Landscape Architecture and Garden Art	10		9			
	Tájépítész és kertművész MA (angol) / MA in Landscape Architecture and Garden Art (English)	10	1	5			
	Tájépítész és kertművész MA (angol) / MA in Landscape Architecture and Garden Art (English)						
2019	Tájrendező és kertépítő mérnöki BSc / BSc in Landscape Management and Garden Construction	132	15	68	537	(15M + 13A) = 28	565
	Tájépítész mérnöki MSc / MSc in Landscape Architecture	30	1	44			
	Településmérnöki MSc / MSc in Urban Planning	8		12			
	Tájépítész és kertművész MA / MA in Landscape Architecture and Garden Art	10		11			
	Tájépítész és kertművész MA (angol) / MA in Landscape Architecture and Garden Art (English)	10	4	5			

Év / Year	Szak megnevezése / Programmes	Felvettek száma (fő) / Admitted students (persons)		Diplomát szerzett hallgatók száma (fő) / Number of graduated students (person)	Összes hallgatói létszám (BSc, MSc) / Total number of students (BSc, MSc)	Tájépítészeti és Tájökológiai Doktori Iskola* / Doctoral School of Landscape Architecture and Landscape Ecology*	Összes / Sum
		Államilag finansz / State- subsidised	Költség- térítéses / Self- financed				
2020	Tájrendező és kertépítő mérnöki BSc / BSc in Landscape Management and Garden Construction	136	2	92	550	(18M + 18A) = 36	586
	Tájépítész mérnöki MSc / MSc in Landscape Architecture	23		20			
	Településmérnöki MSc / MSc in Urban Planning	11		6			
	Tájépítész és kertművész MA / MA in Landscape Architecture and Garden Art	11		8			
	Tájépítész és kertművész MA (angol) / MA in Landscape Architecture and Garden Art (English)	18	3	12			
	Tájépítész és kertművész MA (angol) / MA in Landscape Architecture and Garden Art (English)						
2021	Tájrendező és kertépítő mérnöki BSc / BSc in Landscape Management and Garden Construction	158	1	73	660	(20M + 23A) = 46	706
	Tájépítész-mérnöki MSc / MSc in Landscape Architecture	28	1	24			
	Településmérnöki MSc / MSc in Urban Planning	10		4			
	Tájépítész és kertművész MA / MA in Landscape Architecture and Garden Art	9		9			
2022	Tájépítész és kertművész MA (angol) / MA in Landscape Architecture and Garden Art (English)	22	3	11	641	(12M + 25A) = 37	678
	Favizsgáló és faápoló szakirányú továbbképzés / Consulting Arborist postgraduate specialist training programme		85	53			
	Tájrendező és kertépítő mérnöki BSc / BSc in Landscape Management and Garden Construction	142	4				
	Tájépítész-mérnöki MSc / MSc in Landscape Architecture	28		23			
	Településmérnöki MSc / MSc in Urban Planning	7		11			
2022	Tájépítész és kertművész MA / MA in Landscape Architecture and Garden Art	16	1	11	641	(12M + 25A) = 37	678
	Tájépítész és kertművész MA (angol) / MA in Landscape Architecture and Garden Art (English)	20	1	12			
	Favizsgáló és faápoló szakirányú továbbképzés / Consulting Arborist postgraduate specialist training programme		56	60			
	Tájépítész és kertművész MA / MA in Landscape Architecture and Garden Art	16	1	11			
	Tájépítész és kertművész MA (angol) / MA in Landscape Architecture and Garden Art (English)	20	1	12			
	Favizsgáló és faápoló szakirányú továbbképzés / Consulting Arborist postgraduate specialist training programme		56	60			

* M = magyar ny.; A = angol ny. / M = Hungarian language; A = English language

8. ábra/Fig. 8: Tájépítész tervezői jogosultság szabályozása Európában (kék: tájépítész végzettséghez és kamarai számhoz kötött; piros: tájépítész végzettség nem előírás, kamarai nyilvántartás nincs; zöld: sajátos, helyi jogi státusz) / Regulation of the Landscape Architect Profession in Europe (blue: Landscape Architect degree and licence required; red: Landscape Architect degree is not compulsory, licence is not required; green: special local regulation)

FORRÁS/SOURCE: IFLA EUROPE

az elmúlt évek koronavírus okozta sokkja és az azt követő „utazási stop” számos külföldi csatornát lezárt, amelyen tengerentúli hallgatók érkeztek az európai nemzetközi képzésekre.

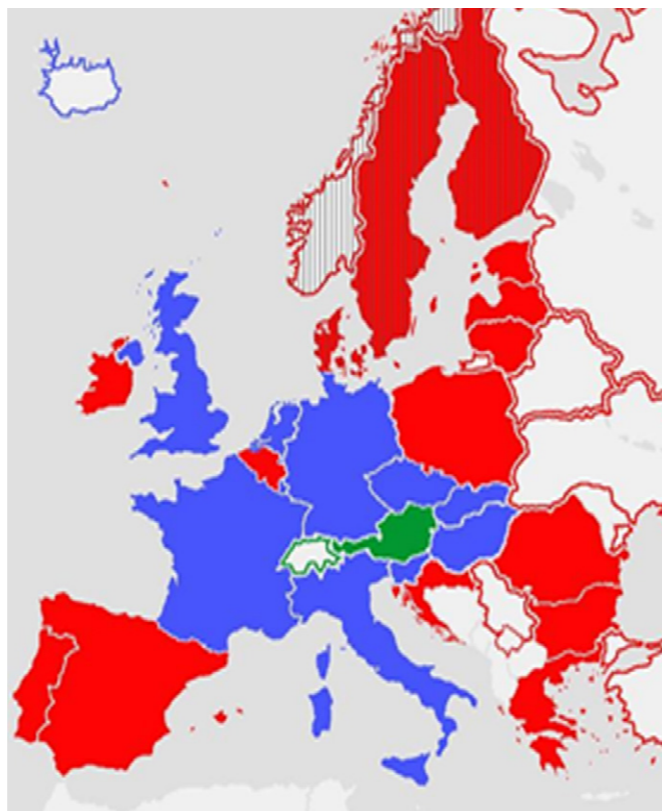
Míg az agrár képzési területen általánosan a hallgatói létszámcsökkenés már egy jó ideje évi rendszerességgel jelentkezik – az idén pl. 25% körüli volt – Intézetünk hallgatói létszámdinamikája az utóbbi hét évet tekintve stabil és megnyugtató. Ez minden képzési szinten elmondható, úgy a magyar, mint a nemzetközi hallgatókat illetően. A nemzetközi PhD képzés létszámára pedig kifejezetten növekvő tendencia jellemző. (7. ábra)

Hallgatói létszám alapján, feltételezhetően (a rendelkezésre álló adatok alapján), Intézetünk a második legnagyobb tájépítész képzőhely Európában (első helyen a bécsi Austrian University of Life Sciences tájépítészeti intézete áll).

MATE viszonylatban a 155 meghirdetett szak közül a Tájrendező és kertépítő BSc szakunk dobogós helyezését, úgy a hallgatói létszám, mint a felvételi ponthatartok vonatkozásában.

A stabil hallgatói létszám minden bizonnyal – legalábbis bizonyos fokig – az oktatás magas színvonalát jelzi. A tájépítész szakma népszerűsége, növekvő hazai elismertsége és európai térhódítása is hozzájárul a hallgatói létszám stabilitásához. Az egyre hatékonyabb szakmakommunikációnak, a krónikus gazdasági és környezeti problémáknak, és a tájépítészet újra értelmezésének is köszönhető, hogy a tájépítész szakma felértékelődött, vonzó a fiatalok szemében is.

A tájépítészet mai értelmezése a nemzetközi szakmai szervezetünk honlapján olvasható. Eszerint „a tájépítészet feladata a természeti és épített környezet tervezése, fenntartása és kezelése, esztétikai és tudományos elveket alkalmazva az ökológiai fenntarthatóság, a tájak minősége és egészsége, a kollektív emlékezet, az örökség és a kultúra, valamint a területi igazságosság kérdésében. Más tudományágak koordinálása révén a tájépítészek feladata a természeti és kulturális ökoszisztémák közötti kölcsönhatások tanulmányozása, a társadalmi-gazdasági fejlettségekhez, a közegészséghez és jóléthez kapcsolódó tervezés, olyan

helyek létrehozása érdekében, amelyek elősegítik a társadalmi és gazdasági jólétet.” [7]

Képzéseink feladata a fenti meghatározás szakmai célkitűzéseit megvalósítani képes felsőfokú szakembereket képezni.

A magyar tájépítészeti oktatás és szakmagyakorlás elismertsége és szabályozása nem csak idehaza, hanem EU szinten is jól pozicionálja a szakmát. Ez a fegyvertény a nemzetközi szakmai reprezentációnak, az oktatás és a szakmai szervezetek közös érdekképviseletének és felépítésének, és nem utolsósorban a tájépítész oktatás 19. század végére elejére visszanyúló hagyományainak és személyiségeinek tulajdonítható.

Magyarország már évtizedek óta egyike annak a mindössze tizenegy európai országnak, ahol a tájépítész szakma védett, a Magyar Építész Kamarán belül szakmai elismertséget élvez és tervezői jogosultsággal bír. (8. ábra) ©

the Institute of Landscape Architecture at the University of Natural Resources and Life Sciences in Vienna).

In MATE, the BSc in Landscape Management and Garden Construction is ranked first among the 155 programmes announced, both in terms of the number of students and university entrance scores.

The stable number of students is certainly an indication, at least to some extent, of the high quality of education. The popularity of landscape architecture, its growing recognition in Hungary and its spread in Europe also contribute to the stable student numbers. Due to improving professional communication, the serious economic and environmental problems, and the redefinition of landscape architecture, the profession has become more valued and attractive, including to young people.

Today's understanding of landscape architecture is described on the website of our international professional organisation. According to it, 'Landscape Architects plan, design and manage natural and built environments, applying aesthetic and scientific principles to address ecological sustainability, quality and health of landscapes, collective memory, heritage and culture, and territorial justice. By leading and coordinating other disciplines, landscape architects deal with the interactions between natural and cultural ecosystems, such as adaptation and mitigation related to climate change and the stability of ecosystems, socio-economic improvements, and community health and welfare to create places that anticipate social and economic well-being.' [7]

The mission of our programmes is to train higher education professionals who are capable of achieving the specific objectives of the above definition.

The recognition and regulation of landscape architecture education and practice in Hungary provides the profession with a great position not only at home but also at the EU level. This is due to the international professional representation, the joint advocacy and action of education and professional organisations, and last but not least to the traditions and personalities of landscape architecture education dating back to the end of the 19th century.

For decades, Hungary has been one of only eleven European countries where the profession of landscape architecture is protected, with professional recognition from the Chamber of Hungarian Architects and chartered planner status (Fig. 8). ©

This work is licensed under Creative Commons 4.0 standard licenc: CC-BY-NC-ND-4.0.

- Albert Fekete (2022): 125 ans d'architecture des parcs et jardins, d'aménagement paysager et de jardins d'agrément Institut national d'aménagement de jardins, d'aménagement paysager et de jardins d'agrément, Budapest/125 years of park and garden architecture, landscape architecture and pleasure gardens. National Institute for Garden Design, Landscape Design and Pleasure Gardens, Budapest HORS-SÉRIE | 2022, Devenir paysagiste, Projets de Paysage, Revue scientifique sur la conception et l'aménagement de l'espace, <https://doi.org/10.4000/paysage.27872> OpenEdition Journals vö. Jámor Imre: A tájépítészeti oktatás múltja és jelene. In: Zalayné K. Éva; B. Ormos Ilona; Glits Márton; Sárny Tamás; G. Tar Imola; Hámori Zoltán (szerk.): 150 év a kertészettudományi, élelmiszertudományi és tájépítészeti oktatás szolgálatában 1853-2003. Budapest, 2003. 131-140.
- vö. Birli, Barbara: From Professional training to academic discipline. Submitted dissertation to Vienna, matrikel nummer: 9640090
- Jurčić, V. (1987): Gardening and Landscape Design in Higher Education of Socialist Republic Croatia. In: Proceedings of the Scientific Paper "The Role of Landscape Architecture in development and land design", Beograd, 23-25.9.1987: pp. 63-69. vö. Perekovic Petra, Kameneck Monika: A Historical Overview of Landscape Architecture Profession in Croatia from 1900 to 1945 Agric. conspec. sci. Vol. 84 (2019) No. 2 (127-134)
- Möcsényi Mihály (1993): Tájépítészeti munkásságom. Doktori Disszertáció Tézisei. Kézirat. Magyar Tudományos Akadémia Könyvtára, Budapest
- 1980-tól IFLA vezetőségi tag, alelnök, majd 1986-1990 között elnök / From 1980 IFLA Board member, Vice President, then President 1986-1990
- 220728_List_of_Schools_and_Programmes_Recognised_by_IFLA_Europe_status_JULY_2022.pdf (iflaeuropa.eu) vö. 220201_List_of_All_Landscape_Architecture_Schools_and_Programmes_status_FEBRUARY_2022.pdf (iflaeuropa.eu)
- „Landscape Architects plan, design and manage natural and built environments, applying aesthetic and scientific principles to address ecological sustainability, quality and health of landscapes, collective memory, heritage and culture, and territorial justice. By leading and coordinating other disciplines, landscape architects deal with the interactions between natural and cultural ecosystems, socio-economic improvements, and community health and welfare to create places that anticipate social and economic well-being.” Forrás: IFLA World/2020